

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

MINISTERSTWO ROLNICTWA i ROZWOJU WSI

NR
33

RYNEK ZIEMNIAKA

stan i perspektywy

ISSN 1231-2762

ANALIZY
RYNKOWE

MAJ 2008

Analizy są finansowane przez
AGENCJĘ RYNKU ROLNEGO
oraz
INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– **PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY**

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne – *Tadeusz Chrościcki*
- II. Rynek ziemniaków Europie – *J. Rembeza*
- III. Produkcja ziemniaków w Polsce – *W. Dzwonkowski, J. Chotkowski*
- IV. Popyt na ziemniaki – *W. Dzwonkowski, I. Szczepaniak, E. Rosiak, E. Bochińska*
- V. Handel zagraniczny ziemniakami i ich przetworami – *W. Dzwonkowski,*
- VI. Ceny ziemniaków i ich przetworów – *W. Dzwonkowski*

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – prof. dr hab. Jan Małkowski, tel.: (0-prefiks-22) 827-36-64

AUTORZY:

mgr Wiesław Dzwonkowski

• IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0-prefiks-22) 50-54-616

dr Iwona Szczepaniak

• IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0-prefiks-22) 50-54-770

dr Ewa Rosiak

• IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0-prefiks-22) 50-54-595

dr Jacek Chotkowski

• IHAR • Bonin k. Koszalina
Tel.: (0-prefiks-94) 342-30-31 wew. 233

dr hab. Jerzy Rembeza

• IHAR • Bonin k. Koszalina
Tel.: (0-prefiks-94) 342-30-31 wew. 232

mgr Ewa Bochińska

• ARR • Warszawa
Tel.: (0-prefiks-22) 661-78-74

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 22.04.2008 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Tadeusz Chrościcki, Jan Małkowski, Bożena Nowicka, Iwona Szczepaniak,
Roman Urban (wiceprzewodniczący), Zdzisława Wiśniowska-Antonik, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie w listopadzie 2008 r.

REASUMPCJA

Wzrost cen w ostatnich dwóch sezonach spowodował wyhamowanie spadku, a w niektórych krajach nawet wzrost powierzchni uprawy ziemniaków w 2007 r. Zbiory ziemniaków w krajach UE-27 były wyższe o ponad 10% niż w roku 2006, ale nie przekraczały średniej z ostatnich kilku lat. Szacuje się je na ok. 62,6 mln ton wobec 56,7 mln ton w 2006 r.

W konsekwencji na rynkach europejskich w sezonie 2007/08 występuje znaczący spadek cen. Przecięte ceny ziemniaków jadalnych są w bieżącym sezonie dwu-, trzykrotnie niższe aniżeli w poprzednim sezonie, lecz ich poziom nie odbiega od średniej wieloletniej.

W 2008 roku w Unii Europejskiej przewiduje się większy spadek powierzchni uprawy niż w poprzednim roku. Początkowy okres wegetacji przebiegał w mniej korzystnych warunkach niż roku poprzednim, co może niekorzystnie wpłynąć na poziom zbiorów ziemniaków w 2008 r.

W 2007 r., po przejściowym wzroście, wróciła w Polsce spadkowa tendencja areалу uprawy ziemniaków. Powierzchnia uprawy w ubiegłym roku wyniosła 570 tys. ha, wobec 597 tys. ha w 2006 r. i 588 tys. ha w 2005 r. Udział ziemniaków w strukturze zasiewów wyniósł 5,0%.

W 2007 r. plony ziemniaków wyniosły 207 dt/ha i były wyższe od plonów z poprzedniego roku o 57 dt/ha, tj. o 38,0%. W porównaniu z rokiem 2005 wzrost plonów wyniósł 19%. Zbiory ziemniaków w Polsce w 2007 r. wyniosły 11,8 mln ton i były o 31,0% wyższe aniżeli w 2006 r.

Duży wzrost produkcji ziemniaków spowodował, że ich ceny w sezonie 2007/08 są dużo niższe w dwóch ostatnich sezonach. Średnie ceny ziemniaków na targowiskach w skali całego sezonu mogą wynieść ok. 615 zł/t i być o 46% niższe niż w sezonie 2006/07. W porównaniu z sezonem 2005/06 spa-

dek cen wyniesie ok. 16%. Niższe są również ceny skupu. Wyniosą one ok. 247 zł/t, wobec 288 zł/t w sezonie 2006/07.

W sezonie 2007/08 obroty rynkowe ziemniakami są o ok. 9% wyższe niż w sezonie 2006/07. Wynoszą ok. 3,4 mln ton, co stanowi ok. 30% zbiorów. Wzrósł przerób ziemniaków na skrobię i susze, większe jest również ich wykorzystanie w produkcji frytek i chipsów. Trzeci rok z rzędu nie został wykorzystany kontyngent produkcji skrobi ziemniaczanej, gdyż jej produkcja wyniosła ok. 120 tys. ton, co stanowiło ok. 83% przyznanej kwoty. W sezonie 2008/09 Polska również nie wykorzysta kontyngentu produkcji skrobi.

Konsekwencją znacznego wzrostu zbiorów jest istotne zwiększenie zużycia ziemniaków z przeznaczeniem na pasze.

W 2007 r. sytuacja finansowa przemysłu ziemniaczanego była lepsza niż w poprzednim roku, a wysokie wskaźniki rentowności były zbliżone do poziomu z lat 2004-2005.

W sezonie 2007/08 trend spadkowy w konsumpcji ziemniaków został zahamowany. Zadecydował

o tym duży spadek cen ziemniaków po ubiegłorocznych dobrych zbiorach oraz znacząca poprawa, w porównaniu z poprzednim sezonem, ich jakości. Stabilne jest spożycie ziemniaków nieprzetworzonych, natomiast o 3-4% wzrosło spożycie przetworów ziemniaczanych.

W sezonie 2007/08, dzięki wyższemu zbiorom ziemniaków, rośnie ich eksport i obniża import. Natomiast nie odnotowuje się poprawy w handlu zagranicznym przetworami z ziemniaków. Wartość eksportu ziemniaków i ich przetworów może wynieść ok. 156 mln EUR, importu ok. 236 mln EUR, a deficyt obrotów ok. 80 mln EUR. W przyszłym sezonie wzrost eksportu i wyhamowanie dynamiki importu przetworów ziemniaczanych może poprawić bilans obrotów.

Z powodu niskich cen ziemniaków oraz rekordowo drogich zbóż w 2008 r. nasili się tendencja ograniczania areálu uprawy ziemniaków w Polsce. Przewiduje się, że powierzchnia ich uprawy może wynieść ok. 530 tys. ha i być o ok. 7% mniejsza aniżeli w 2007 r. W przeciętnych warunkach pogodowych plony ziemniaków ukształtują się na poziomie ok. 200 dt/ha, a zbiory mogą wynieść ok. 10,6 mln ton i być o ok. 10% mniejsze niż w ubiegłym roku.

Tabela 1

Bilans ziemniaków (tys. ton)

Wyszczególnienie	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08 szacunek	2008/09 prognoza
Zbiory	15524	13731	13999	10369	8982	11791	10600
Import	30	36	92	111	180	105	125
Razem do dyspozycji	15554	13767	14091	10480	9162	11896	10725
Zużycie w gospodarstwach	9974	8430	9019	5988	5283	7568	6165
- sadzenie	1915	1775	1493	1480	1415	1325	1280
- spasanie	5459	4075	4976	2038	1498	3893	2665
- samozaopatrzenie	2600	2580	2550	2470	2370	2370	2350
Sprzedaż razem	3763	3747	3522	3442	3099	3378	3610
- na konsumpcję	1928	1890	1870	1830	1680	1680	1660
- na zaopatrzenie przemysłu*	1695	1748	1622	1592	1412	1633	1720
- na eksport	140	109	30	20	7	45	80
Ubytki i straty	1817	1590	1550	1050	780	950	950

* ziemniaki zużyte przez przemysł, bez względu na przeznaczenie

Źródło: Dane GUS

SUMMARY

High potato prices observed over the last two seasons hampered a decline in potato area in 2007 and moreover led to some increase in certain countries. Potato crop in the EU-27 were 10% up on 2006 however were still below the average calculated for last few years. The volume of the crop in 2007 was estimated at 62,6 million ton versus 56,7 million tons in 2006.

Reflecting that potato prices in the 2007/08 season considerably declined. The prices of ware potatoes in average are two or even three times lower than in the previous season. Nevertheless their level goes in line with long term average.

In 2008 potato area in the EU is expected to decline more than in 2007. Weather conditions at the beginning of the vegetation period were worse than a year ago, which could reduce yields in 2008.

Following a temporary increase potato area in 2007 in Poland declined again (570 thousand ha versus 597 thousand ha in 2006 and 588 thousand ha in 2005). Potatoes accounted for 5,0% of arable land.

Potato yields in 2007 totalled 207 dt per hectare which was 57 dt per hectare or 38% up on 2006. Comparing to 2005 potato yields in 2007 were 19% higher. In 2007 potato crop in Poland totalled at 11,8 million ton, i. e. 31% up on 2006.

Such bulk growth in potato crop resulted in a decline in prices in the 2007/08 season. Average prices of potatoes traded on open-air markets in the current season are expected 45% down on the 2006/07 season at about 615 PLN/t. Comparing to the 2005/06 season the prices in the current season would be 16% lo-

wer. Procurement prices of potatoes are also expected lower than in the previous season (247 PLN/t versus 288 PLN/t).

The market supplies in the 2007/08 season are estimated 9% up on the previous season and would total 3,4 million tons, which accounts for 30% of the crops. An increase is observed in potato processing for starch and dried potatoes as well as potato use for the production of chips and crisps. Potato starch quota is not utilised for the third year in row. Starch production totalled 120 thousand tons (83% of the quota). In the 2008/09 season Poland will not utilise the quota once again.

Reflecting bulk crop feed use of potatoes considerably increased.

Financial standing of potato industry in 2007 considerably improved. High profitability ratios were close to the level observed over the period of 2004-2005.

A downward trend in human consumption of potatoes in the 2007/08 season was hampered. It resulted from a deep decline in

potato prices following a bumper harvest last year. It also reflected a significant improvement in their quality. No major changes were reported in the consumption of table potatoes but the consumption of potato products is by 3-4%.

Due to bumper crops potato exports is growing while their imports is reduced. On the other hand there is no improvement in foreign trade in potato products. The value of exports of potatoes and potato products is estimated at EUR 156 million and the value of imports at EUR 236 million. Therefore the deficit would amount to EUR 80 million. In the next season the export may further rise and the growth rate of imports may be reduced. Thus an improvement in the balance of foreign trade is forecast.

Reflecting low potato prices and exceptionally high cereal prices a reduction in potato plantings is expected in 2008. Potato area then is estimated at 530 thousand ha which would be 7% down on 2007. Assuming average weather conditions, potato yields in 2008 are forecast at 200 dt/ha and potato production would total 10% down at about 10,6 million tons.

Table 1

Potato balance sheet ('000 tons)

Item	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08 estimation	2008/09 forecast
Crops	15524	13731	13999	10369	8982	11791	10600
Imports	30	36	92	111	180	105	125
Total supplies	15554	13767	14091	10480	9162	11896	10725
On-farm use	9974	8430	9019	5988	5283	7568	6165
- seeds	1915	1775	1493	1480	1415	1325	1280
- feed	5459	4075	4976	2038	1498	3893	2665
- self-provision	2600	2580	2550	2470	2370	2370	2350
Market sales	3763	3747	3522	3442	3099	3378	3610
- ware potatoes	1928	1890	1870	1830	1680	1680	1660
- processing potatoes*	1695	1748	1622	1592	1412	1633	1720
- exports	140	109	30	20	7	45	80
Wastes and losses	1817	1590	1550	1050	780	950	950

* potatoes processed in the industry irrespectively of the purpose

Source: CSO

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukaza się:

1. Rynek drobiu i jaj (33) • maj 2008,
2. Rynek cukru (33) • maj 2008,
3. Rynek mięsa (34) • czerwiec 2008,
4. Rynek zbóż (34) • czerwiec 2008,
5. Rynek rzepaku (33) • czerwiec 2008,
6. Rynek owoców i warzyw (32) • czerwiec 2008,
7. Rynek środków produkcji i usług dla rolnictwa (34) • wrzesień 2008,
8. Rynek pasz (24) • wrzesień 2008,
9. Rynek mleka (35) • październik 2008,
10. Rynek ziemniaka (34) • październik 2008,
11. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (28) • grudzień 2008,
12. Rynek ziemi rolniczej (11) • grudzień 2008,
13. Popyt na żywność (9) • grudzień 2008,
14. Rynek ryb (10) • grudzień 2008.

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2008 roku wynosi 40 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw
Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego,
ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel.: (0-prefiks-22) 50-54-685, faks: 50-54-636
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>
